

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку
Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Люблянська школа бізнесу (Словенія)
Краківський економічний університет (Польща)

VIII Міжнародна науково-практична конференція

“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ: РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ”

10 квітня 2026 р.

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку (м. Одеса)
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Люблянська школа бізнесу (Словенія)
Краківський економічний університет (Польща)**

**УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ**

**MANAGEMENT OF SOCIO-ECONOMIC
TRANSFORMATIONS OF BUSINESS PROCESSES:
REALITIES AND CHALLENGES**

**Тези доповідей
VIII Міжнародної науково-практичної конференції**

10 квітня 2026 р.

**Мукачево
2026**

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 22 квітня 2026 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачево, 10 квітня 2026 р.). /ред. кол.: Л.І. Капітан (гол. ред.) та ін. - Мукачево: МДУ, 2026. – 221 с.

Відповідальний за випуск:

Анжела ЛИЗАНЕЦЬ - кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.

Технічний редактор:

Катерина ПУГАЧЕВСЬКА - кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.

Редакційна колегія: Капітан Л.І. - д-р іст. наук, професор (голова); Проскура В.Ф. - д-р екон. наук, професор; Феєр О.В. - канд. екон. наук, доцент; Гоблик-Маркович Н.М. - канд. екон. наук, доцент; Джунковська К.С. - канд. екон. наук, ст. викладач; Микуланинець С.І. - канд. екон. наук, ст. викладач; Шашовець Й.П. – канд. екон. наук, ст. викладач; Попович О.П. - PhD., ст. викладач.

У збірнику подано матеріали досліджень VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики», що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету. У збірнику розглянуто актуальні проблеми та тенденції управління господарськими процесами в умовах глобальних змін і нестабільності. Особливу увагу приділено питанням адаптації підприємств і регіонів до сучасних соціально-економічних викликів, зокрема цифровізації, інтеграційних процесів, воєнних ризиків та трансформації ринкових механізмів. У збірнику висвітлено теоретичні та прикладні аспекти управління господарськими процесами, інноваційного розвитку, підвищення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання, а також забезпечення сталого розвитку. Представлені результати наукових досліджень і практичні рекомендації можуть бути корисними для науковців, викладачів, здобувачів освіти, представників бізнесу та органів державного управління.

Матеріали подано в авторській редакції. Оргкомітет конференції вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим вважаємо можливим їхню публікацію з метою обговорення. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

*Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету
за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>*

© Мукачівський державний університет, 2026
© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2026

МАРКОВА Е. УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	191
МЕЛЬНИК Д. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	193
ПАПП В., БОШОТА Н., МАТЕЙ З. ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ БРОНЮВАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ	195

СЕКЦІЯ 6. УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ У ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРИ

КУЧІНКА Т., ЛІНТУР Л. УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТНИХ ПОСЛУГ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ УМОВАХ	198
ЛИЗАНЕЦЬ А., БАНИК К-А. ЦИФРОВІ РІШЕННЯ ДЛЯ ДИСПЕТЧЕРИЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА БАЗІ ВЕБПОРТАЛУ УНІВЕРСИТЕТУ	200
ЛИЗАНЕЦЬ А., КАЧУР М. СПЕЦИФІКА ОПЕРАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ОСВІТНИХ ПОСЛУГ	202
НОВАК Є. УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ У ЦИФРОВОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ: ФІЗІОЛОГО-ЕРГОНОМІЧНИЙ ПІДХІД	204
ПЕЧЕНЮК Т. ВПЛИВ ЦИФРОВОГО СЕРЕДОВИЩА НА ЯКІСТЬ УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ	206
СЕВРУК І. ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ МОТИВАЦІЄЮ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	208

СЕКЦІЯ 7. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

GORENC M., MARKOVA E. PROTECTION OF PERSONAL DATA IN THE SYSTEM OF ELECTRONIC PUBLIC ADMINISTRATION	210
МУХА І. СТРАТЕГІЧНА РЕКОНФІГУРАЦІЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ МОДЕЛІ УКРАЇНИ: ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ ТА ВЕКТОР ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	212
ПАПП В., БОШОТА Н., ТИМОЧУК Ю. ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ МЕХАНІЗМ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	214
ПАПП В., БОШОТА Н., ОГРАЗАНСЬКИЙ В. СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	217

таких систем необхідно проводити дієве підвищення кваліфікації педагогічних працівників, переводячи їхні навички від базових ІКТ-компетенцій до рівня професійного використання функціоналу системи.

Впровадження зазначених цифрових рішень дозволяє автоматизувати збір великих масивів даних для оперативного і стратегічного аналізу управлінських процесів. У підсумку це радикально покращує комунікацію між усіма учасниками та відкриває нові можливості для безперервного доступу до якісного освітнього контенту без жорсткої прив'язки до локації.

Список використаних джерел:

1. Черновол Є. О., Чепелюк А. В., Куртяк Ф. Ф. Щодо цифровізації освітнього процесу у закладах вищої освіти України: нові можливості та перспективи. *Академічні візії*. 2023. Вип. 15. URL: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7595166>
2. Селецький А. Цифрова трансформація освіти і науки. Про команду, виклики та здобутки. *Освіта. Коментують експерти (за підтримки Швейцарсько-українського проекту DECIDE)*. URL: <https://doccu.in.ua>
3. Zhukova O., Mandragelia V., Aliksieienko T., Semenenko A., Skibina E. Digital Technologies for Introducing Gamification into the Education System in the Context of the Development of Industry 4.0. *Ingénierie des Systèmes d'Information*. 2023. Vol. 28, No. 1. P. 141–147. DOI: <https://doi.org/10.18280/isi.280114>.

УДК 005:378

АНЖЕЛА ЛИЗАНЕЦЬ

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

МАРГАРИТА КАЧУР

здобувачка вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності «Менеджмент»
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

СПЕЦИФІКА ОПЕРАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Операційний менеджмент є фундаментальною складовою життєдіяльності будь-якого суб'єкта господарювання, оскільки він формує архітектуру виробничих процесів, структурує управлінську ієрархію та оптимізує використання ресурсного потенціалу. В умовах інтеграції України до європейського освітнього простору особливої актуальності набуває переосмислення операційної діяльності закладів освіти. Питання трансформації освітнього менеджменту в контексті ринкових відносин досліджували такі науковці, як Винничук О.Т., Горовий Д. А., Хрипунова А. Л., Меленевич А. Я., Пономаренко І. В., Віннікова І. І., Банщиків П. Г.

Освітня послуга як об'єкт операційного управління має специфічну природу. Відповідно до законодавства України, вона трактується як «комплекс визначених законодавством, освітньою програмою та/або договором дій суб'єкта освітньої діяльності, що мають визначену вартість та спрямовані на досягнення здобувачем освіти очікуваних результатів навчання» [1, 2]. Це визначення підкреслює процесну сутність освітньої діяльності, де операційний менеджер відповідає за координацію цих «дій» для досягнення цільового ефекту.

Сучасна педагогічна наука дедалі частіше оперує терміном «менеджмент», який є змістовно ширшим за традиційне «управління». Менеджмент – це також і функція, вид

діяльності, змістом якої є керівництво підлеглими в межах організації; менеджмент – це і галузь знань, які допомагають здійснювати функцію управління. [3]. Як зазначають науковці, менеджмент у сфері освіти — це не лише функція керівництва підлеглими, а й «мистецтво реалізації завдань через використання інтелекту та мотивів поведінки людей, особлива майстерність вибудовування стосунків та адміністративних навичок» [3, 5, 6].

Педагогічний менеджмент фокусується на синергії наукових досягнень, законодавчої бази та практичного досвіду організації освітніх систем.

Операційний менеджмент у закладах освіти має низку детермінант, що відрізняють його від промислового сектору. Ключовою особливістю є те, що продуктом діяльності є не матеріальне благо, а «людина — її інтелектуальний капітал, професійні компетенції та світогляд» [4]. Це обумовлює такі специфічні риси операцій:

- 1) синхронність виробництва та споживання: освітня послуга створюється безпосередньо в момент взаємодії викладача та студента;
- 2) залежність від споживача: якість кінцевого «продукту» (знань) на 50% залежить від активності та когнітивних здібностей самого отримувача послуги;
- 3) нематеріальність та складність оцінки: параметри якості освіти важко піддаються кількісному вимірюванню в короткостроковій перспективі;
- 4) високий рівень регуляції: операційні процеси жорстко обмежені державними стандартами, ліцензійними умовами та акредитаційними вимогами.

Операційний менеджмент у закладах освіти включає специфічний цикл: від проектування освітньої траєкторії (планування «продукту») до моніторингу працевлаштування випускників (аналіз «післяпродажної» ефективності).

Важливим аспектом є менеджмент освітнього середовища, що передбачає управління логістикою навчальних потоків, експлуатацію матеріально-технічної бази (лабораторій, мультимедійних систем) та цифрову підтримку навчання. Ефективність тут визначається здатністю адміністративного апарату синхронізувати роботу кваліфікованого штату із динамічними запитами ринку праці.

У 2024–2026 роках операційний менеджмент в освіті розвивається під впливом наступних трендів:

- цифровізація: ширше впровадження навчальних онлайн-систем (наприклад Moodle) та автоматизація адміністративних функцій;
- диверсифікація та індивідуалізація: відмова від конвеєрної підготовки на користь індивідуальних освітніх траєкторій, що вимагає гнучкості операційного планування;
- діджитал-маркетинг в операціях: «використання менеджменту на ринку освітніх послуг стає інструментом конкурентної боротьби за абітурієнта через покращення клієнтського досвіду» [5];
- акцент на soft skills: операційні моделі тепер включають не лише передачу hard skills, а й формування психологічної стійкості та критичного мислення, що вимагає залучення нових типів персоналу (тьюторів, коучів).

Таким чином, операційний менеджмент у сфері освіти вимагає виняткового професіоналізму, оскільки об'єктом впливу є особистість. Основна відмінність полягає у соціальній відповідальності управлінця: ректор чи директор закладу освіти відповідає не лише за економічну рентабельність, а й за формування майбутнього людського капіталу держави. Перехід від «ручного управління» до аналітичного менеджменту на основі даних є стратегічним пріоритетом для забезпечення конкурентоспроможності сучасного закладу освіти.

Список використаних джерел:

1. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 10.04.2026).

2. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 10.04.2026).

3. Лукіна Т. О. Управління якістю. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президенті України ; наук.-ред. колегія: Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. Т. 4: Галузеве управління / наук.-ред. колегія: М. М. Їжа (співголова), В. Г. Бодров (співголова) та ін. Київ : НАДУ, 2011. С. 620–622.

4. Винничук О. Т. Педагогічний менеджмент як теорія і практика управління освітнім процесом. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2021. Вип. 41. Т. 1. С. 228–233.

5. Горовий Д. А., Хрипунова А. Л., Меленевич А. Я. Менеджмент освітніх послуг у закладах вищої освіти. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2025. № 7–8 (332–333). С. 123–128. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2025-7-8-332-333-123-128> (дата звернення: 10.04.2026).

6. Пономаренко І. В., Віннікова І. І., Банщиків П. Г. Використання менеджменту на ринку освітніх послуг. Економіка та суспільство. 2024. Вип. 69. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-69-148> (дата звернення: 10.04.2026).

УДК: 378:37.091.3:004

СВГЕН НОВАК,

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
спеціальність 011 «Освітньо-педагогічні науки»
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна
Науковий керівник: ГАННА ТОВКАНЕЦЬ,
доктор педагогічних наук,
професор кафедри теорії і методики початкової освіти,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ У ЦИФРОВОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ: ФІЗІОЛОГО-ЕРГОНОМІЧНИЙ ПІДХІД

Сучасний етап розвитку вищої освіти характеризується активною цифровізацією освітнього процесу, що зумовлює необхідність переосмислення підходів до управління навчальною діяльністю здобувачів освіти. Цифровий освітній простір створює нові можливості для індивідуалізації навчання, водночас підвищуючи вимоги до врахування психофізіологічних особливостей студентів. У цьому контексті особливої актуальності набуває фізіолого-ергономічний підхід, який дозволяє забезпечити оптимальні умови навчання та підвищити його ефективність [2; 3].

Фундаментальною основою навчальної діяльності є умовно-рефлекторна природа формування знань і навичок, обґрунтована у працях Іван Павлов. У процесі іншомовної підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі це проявляється у формуванні стійких мовленнєвих реакцій на відповідні стимули. У цифровому середовищі такими стимулами виступають інтерфейси навчальних платформ, мультимедійні матеріали, інтерактивні вправи та системи зворотного зв'язку. Систематичне повторення, варіативність завдань і своєчасне підкріплення сприяють формуванню стійких умовних зв'язків, що забезпечують автоматизацію мовленнєвих навичок [1].

Водночас ефективність управління навчальною діяльністю у цифровому просторі значною мірою залежить від врахування типологічних особливостей вищої нервової діяльності студентів. Різні типи нервової системи характеризуються неоднаковою силою,

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>